

De VN-Veiligheidsraad en het bestrijden van terrorisme

Hoe de aanslagen van 9/11 de acties tegen
'terroristische groeperingen' legitimeerden

Naam: Barend Zomer
Studentnummer: 4165454
Begeleider: Christ Klep
Onderwijsinstelling: Universiteit Utrecht
Opleiding: Geschiedenis
Datum: 19-1-2017
Woordenaantal: 8690

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Samenvatting.....	3
Inleiding.....	4
1. Regelgeving omtrent militaire interventies	7
2. De verklaring van Ruslands houding	12
3. Gevolgen van de houding van de Veiligheidsraad	19
Conclusie	23
Bibliografie	25
Verklaring kennisneming regels m.b.t. plagiaat	28

Samenvatting

Dit onderzoek omvat de vraag hoe het mogelijk was dat de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, met name Rusland, de inval van de Verenigde Staten in Afghanistan legitimeerde. De relatie tussen Rusland en de Verenigde Staten was tijdens de Koude Oorlog erg gespannen en het is daarom bijzonder dat de Russen hun veto vijftien jaar later niet gebruikten om de Verenigde Staten tegen te houden. Het onderzoek heeft onder andere de volgende resultaten opgeleverd:

- In artikel 51 van het handvest van de Verenigde Naties is het recht op zelfverdediging opgenomen. De Verenigde Staten kon hierdoor zijn acties in Afghanistan grotendeels legitimeren.
- De term legitimeren is niet hetzelfde als de term legaal. Een actie van een staat kan niet volledig legaal zijn maar wel gelegitimeerd doordat er over het algemeen een rechtvaardiging voor wordt geaccepteerd.
- De verklaring voor de terughoudende houding van de Russen is een optelsom van verschillende redenen. Zo is de politieke situatie van Rusland, zowel in het binnen- als buitenland, een belangrijke factor.
- Door de legitimatie vanuit de Veiligheidsraad werd de weg vrijgemaakt voor andere situaties vanuit zelfverdediging. Het bekendste voorbeeld hiervan is de inval in Irak door de Verenigde Staten in 2003.

Voor dit onderzoek is voornamelijk gebruik gemaakt van resoluties van de Veiligheidsraad. Daarnaast is het handvest van de Verenigde Naties, voornamelijk artikel zeven, grondig geanalyseerd. De secundaire literatuur over dit onderwerp is daarbij als verruimende kennis gebruikt.

Inleiding

Over de periodisering binnen de discipline geschiedenis is erg veel discussie. Zo ook over de periodisering van de afgelopen decennia. Zijn we inmiddels al in een nieuw tijdvak aangekomen of zitten we nog in het tijdvak gedomineerd door de twee wereldoorlogen en de Koude Oorlog? Een belangrijk kantelpunt dat aangewezen kan worden als het begin van een nieuw tijdvak zijn de terroristische aanslagen van 11 september 2001, beter bekend als de aanslagen van 9/11. Op deze dag begon namelijk een periode waarin terrorisme en counterterrorisme een grote rol zouden spelen.¹ In de ochtend van 9/11 boorden twee vliegtuigen zich in het World Trade Centre in New York. Naast de twee vliegtuigen die in de Twin Towers waren gevlogen stortte een ander gekaapt vliegtuig op het Pentagon neer en nog een ander gekaapt vliegtuig stortte in een weiland neer. Na deze terroristische aanval heerste een gevoel van verslagenheid in de Verenigde Staten, ze waren namelijk op eigen grondgebied aangevallen en de aanvaller was niet gemakkelijk te vervolgen. President van de Verenigde Staten George W. Bush jr. reageerde hierop door de zogenoemde *War on Terror* uit te roepen. Bush jr. verklaarde dat de Verenigde Staten niet zouden rusten tot alle terroristen die verantwoordelijk waren voor de aanslagen van 9/11 gepakt of gedood zouden worden.²

De aanslagen en de gevolgen ervan werden door veel internationale instituties besproken en behandeld, zo ook in de Verenigde Naties. In de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties werden meerdere resoluties aangenomen met betrekking tot terrorisme na de aanslagen in de Verenigde Staten.³ De Verenigde Staten wilden graag via de Veiligheidsraad een gemeenschappelijke militaire macht samenbrengen om zo de verantwoordelijken van de aanslagen aan te pakken. Eén van die verantwoordelijken was volgens de Verenigde Staten de Taliban in Afghanistan. De Taliban is een islamitische organisatie die in 2001 grote delen van Afghanistan beheerste. De Verenigde Staten vroegen om uitlevering van Osama bin Laden, het grote brein achter de aanslagen, om deze te kunnen berechten. Osama bin Laden, de leider van Al Qaida, hield zich namelijk schuil in Afghanistan. De Taliban wilde dit alleen doen als de rechtszaak op neutraal gebied zou worden uitgevoerd. Dit zette kwaad bloed op bij de machthebbers in de Verenigde Staten en zij beschuldigden de Taliban ervan dat zij Osama bin Laden zouden beschermen.⁴ De Verenigde Staten gingen dus niet akkoord met de voorwaarden voor een rechtszaak, waarna het Afghanistan binnenviel. Vanuit de Veiligheidsraad werden geen sancties opgelegd aan de Verenigde Staten vanwege de inval. Dit is opmerkelijk te noemen aangezien met name Rusland – tot 1992 de Sovjet-Unie – al decennia probeert om militaire

---

¹ G. Martin, *The New Era of Terrorism: Selected Readings* (London 2004) VII.

² Youtube, 'Sept. 20, 2001 – Bush Declares War on Terror' (gepubliceerd 3-9-2010) <https://www.youtube.com/watch?v=CSPbzitPL8> (geraadpleegd 2-1-2017).

³ Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1368* (12 september 2001).

⁴ Youtube, 'Sept. 20, 2001 – Bush Declares War on Terror' <https://www.youtube.com/watch?v=CSPbzitPL8>.

acties van de Verenigde Staten tegen te houden. Rusland gebruikte in dit geval niet het vetorecht dat het heeft in de Veiligheidsraad om de inval van de Verenigde Staten tegen te gaan. Daarnaast was de omslag in het buitenlandbeleid van president Bush jr. erg opmerkelijk. Na de Koude Oorlog probeerden de Verenigde Staten een nieuwe, liberale wereldorde te stichten waarbij vrede en veiligheid voorop stond. De agressieve aanpak van Bush jr. ging hier volledig tegenin.

Het is dus vrij opmerkelijk dat de Verenigde Staten ongestraft Afghanistan binnen konden vallen zonder dat zij de staat Afghanistan als dader van 9/11 aanwezen. De Verenigde Staten legitimeerden zijn inval echter door te stellen dat de Taliban wel onderdak boden aan Osama bin Laden. In dit onderzoek zal daarom gezocht worden naar een antwoord op de vraag: hoe is het mogelijk dat de inval van de Verenigde Staten in Afghanistan na de aanslagen van 11 september 2001 werd gelegitimeerd door de Veiligheidsraad, met nadruk op Rusland, en dat diezelfde Veiligheidsraad de Verenigde Staten niet sanctioneerde? Het begrip legitimeren is hierbij vrij problematisch omdat het op verschillende manieren gebruikt wordt. Om het antwoord op de hoofdvraag zo duidelijk mogelijk te formuleren, zal in hoofdstuk twee stil worden gestaan bij de tegenstrijdigheid van dit begrip. Het onderzoek zal in drie verschillende hoofdstukken worden verdeeld die elk een deelvraag beantwoorden. Het eerste hoofdstuk geeft een analyse van de moeizame verhoudingen binnen de Veiligheidsraad vóór de aanslagen van 9/11. De deelvraag die hierbij gesteld wordt is: hoe waren de verhoudingen in de Veiligheidsraad rondom gewapende interventies vóór 9/11? In het tweede deel zal dieper in worden gegaan op de manier waarop de Veiligheidsraad omging met de militaire acties van de Verenigde Staten. Hierbij hoort de vraag 'Hoe is het mogelijk dat er geen poging werd gedaan in de Veiligheidsraad, primair door Rusland, om de Verenigde Staten tegen te houden wat betreft hun militaire acties in Afghanistan?' Daarop volgend zal in het laatste hoofdstuk gekeken worden naar de gevolgen van de betrekkelijk afzijdige houding van de Veiligheidsraad. Welke effecten heeft het niet-sanctioneren van de Verenigde Staten gehad voor de Veiligheidsraad? De drie deelvragen leggen de basis voor het antwoord op de hoofdvraag.

Over de inval van de Verenigde Staten in Afghanistan is erg veel geschreven. Voornamelijk over de vraag of de aanval legaal was en dus volgens het internationaal recht. Dit is niet de hoofdessentie van dit onderzoek, maar kennis hierover speelt een belangrijke rol in het beantwoorden van de hoofdvraag. Daarom zal een studie van Myra Williamson *Terrorism, war and international law: the legality of the use of force against Afghanistan in 2001* als rode draad gebruikt worden voor het behandelen van het juridische gedeelte. In deze studie beschrijft Williamson de argumenten voor en tegen de legaliteit van de inval in Afghanistan. *The Oxford Handbook of The United Nations* zal daarnaast gebruikt worden om de regelgeving omtrent de Verenigde Naties beter te begrijpen. Over de achterliggende redenen waarom Rusland ervoor koos om zijn veto niet te gebruiken om de resoluties in de Veiligheidsraad tegen te houden zijn nog weinig stukken geschreven. Dit onderzoek zal

daarom in betrekkelijk onontgonnen terrein op zoek gaan naar de redenering van de Russen in 2001. Dit kan echter alleen aan de hand van niet-Russische bronnen aangezien er weinig nuttige Russische documenten te vinden zijn. In dit onderzoek is voornamelijk gekeken naar de resoluties die door de Veiligheidsraad zijn aangenomen en de literatuur die hierover is geschreven.

1. Regelgeving omtrent militaire interventies

Om een uitspraak te kunnen doen over de handelingen van de Veiligheidsraad en in het bijzonder de Verenigde Staten is het belangrijk om te weten hoe de moeizame verhoudingen binnen de Veiligheidsraad rondom gewapende interventies waren vóór 9/11. De Verenigde Naties hebben bij de oprichting in 1945 in hun handvest verschillende hoofdstukken gewijd aan militaire acties om oorlogen te voorkomen en de lidstaten te beschermen. Hoe waren de verhoudingen in de Veiligheidsraad rondom gewapende interventies vóór 9/11? In dit eerste hoofdstuk zal worden uitgelegd wat de regelgeving van de Verenigde Naties precies is over situaties waarbij geweld gebruikt wordt. Gevolgd door de onduidelijkheden die ontstaan zijn door de betreffende formuleringen in het handvest en ter concretisering een conflict waar deze onduidelijkheden een grote rol bij hebben gespeeld.

Sinds het moment dat Columbus in 1492 het continent Amerika aandeed ontstond er een netwerk waarbij zo goed als de hele wereld betrokken was. Dit netwerk groeide steeds sneller en werd alsmat groter. De werelddelen kwamen steeds beter in verbinding te staan met elkaar en dit zorgde er uiteindelijk ook voor dat de hele wereld in de 20^e eeuw twee keer in een wereldoorlog gezogen werd. Na de Tweede Wereldoorlog werd besloten dat er een overkoepelende organisatie moest komen waarin staten met elkaar konden overleggen om zo oorlogen te voorkomen. Deze organisatie zou daarnaast andere grote internationale problemen moeten kunnen oplossen. Dit zorgde voor het ontstaan van de Verenigde Naties in 1945.

Door de groeiende verbintenis tussen staten ontstaan er in toenemende mate dilemma's rond het lastige concept soevereiniteit.⁵ In hoeverre is het voor een staat nog mogelijk om voor zijn eigen burgers te zorgen? Hoeveel bevoegdheden moet een staat weggeven aan internationale organisaties om niet achterop te raken bij de rest? Allerlei dilemma's spelen op door de steeds beter verbonden wereld. De Verenigde Naties worden hier steeds vaker mee geconfronteerd, het is immers een interstatelijke organisatie waarbij lidstaten veel waarde aan hun soevereiniteit hechten. Een groot probleem dat zich voordoet binnen de Verenigde Naties is dat zij strijden voor mensenrechten maar daarnaast ook de soevereiniteit van staten zoveel mogelijk willen respecteren. In landen waar veelvuldig mensenrechten worden geschonden door de regering kan een humanitaire interventie worden gedaan. Hierbij ondermijnen de Verenigde Naties dus wel de soevereiniteit van het land om de rechten van de burgers te beschermen. Dit is een van de dilemma's waar een organisatie als de Verenigde Naties veel mee kampt en daarom is in het handvest zoveel mogelijk regelgeving hierover opgenomen.⁶ Bij de oprichting van de Verenigde Naties was het soevereiniteitsdilemma al bekend en door de beter verbonden wereld groeide dit alleen maar.

---

⁵ N. M. Blokker en H. G. Schermers, *International Institutional Law* (Den Haag 2011) 1-2.

⁶ Verenigde Naties, *Charter of the United Nations* (San Francisco 1945).

Kijkend naar het handvest van de Verenigde Naties wordt duidelijk dat de Veiligheidsraad de leidende rol heeft op het gebied van militaire acties. Zo is het hoofddoel van de Veiligheidsraad 'in the first instance to the contribution of Members of the United Nations to the maintenance of international peace and security'.⁷ De Veiligheidsraad moet er dus voor zorgen dat de vrede bewaard blijft. Deze raad bestaat uit vijftien leden, waarvan er vijf in het bezit zijn van een permanente zetel. Deze permanente leden zijn het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Rusland, China en de Verenigde Staten. Zij bezitten alle een veto waarmee zij besluiten kunnen blokkeren. De andere tien leden worden om de twee jaar herkozen en staten kunnen niet twee termijnen achter elkaar in de raad zitten.⁸ De vijftien lidstaten proberen gezamenlijk de vrede te bewaren en oorlogen te voorkomen. Zij bespreken in de Veiligheidsraad alle kwesties betreffende internationale veiligheid.

Hoofdstuk zes en zeven van het handvest van de Verenigde Naties gaan over de internationale veiligheid en vrede.⁹ Hierin wordt beschreven wat de taken van de Veiligheidsraad precies zijn waar het gaat om inbreuken op de vrede en om agressie. Zo is de Veiligheidsraad in staat om voorstellen te doen aan de Algemene Vergadering wanneer volgens de Veiligheidsraad de internationale vrede in gevaar komt. Dit kan zowel een voorstel zijn tot sanctioneren als een aanzet zijn tot militair ingrijpen.¹⁰ De Veiligheidsraad is dus het belangrijkste orgaan om te beslissen over militair ingrijpen. Zij laat zich ook uit over individuele militaire acties van staten buiten de Verenigde Naties om. Zo kan de Veiligheidsraad er voor kiezen dat staten die een andere staat aanvallen gesanctioneerd moeten worden. Het handvest van de Verenigde Naties is zo opgebouwd dat iedere lidstaat zich moet houden aan de afspraken die zijn gemaakt in de Verenigde Naties.¹¹ Daarnaast kan de Veiligheidsraad resoluties aannemen over kwesties die te maken hebben met de veiligheid. Resoluties van de Veiligheidsraad moeten worden opgevolgd door de lidstaten.

Tot nu toe zijn voornamelijk de algemene taken en bevoegdheden van de Veiligheidsraad aan bod gekomen. De rest van dit hoofdstuk zal specifiek ingaan op de periode voorafgaand aan de aanslagen op 11 september 2001. Het is hierbij interessant om te kijken naar de positie die de Verenigde Staten had in de internationale politiek na het uiteenvallen van de Sovjet-Unie. Daarnaast zal een voorbeeld aan bod komen van militaire acties ondernomen door de Verenigde Staten waarbij het handvest van de Verenigde Naties verschillend kon worden geïnterpreteerd.

Tijdens de Koude Oorlog was er sprake van een bipolair systeem. Hiervan is sprake wanneer twee rivaliserende grootmachten geallieerde staten domineren bij het nastreven van hun militaire,

---

⁷ Verenigde Naties, *Charter of the United Nations*, Chapter 5 Article 23.1.

⁸ Verenigde Naties, *Charter of the United Nations*, Chapter 5 Article 23.

⁹ Verenigde Naties, *Charter of the United Nations*, Chapter 7.

¹⁰ Verenigde Naties, *Charter of the United Nations*, Chapter 7.

¹¹ Blokkers, *International Institutional Law*, 156-158.

economische, politieke en ideologische doelen.¹² Tijdens de Koude Oorlog bestonden twee verschillende ideologische blokken. Aan de ene kant stond het liberale, democratische Westen waarvan de Verenigde Staten de leidende grootmacht was. Aan de andere kant had je het communistische Oosten, aangevoerd door de Sovjet Unie. In de Veiligheidsraad stonden de Verenigde Staten en Rusland vaak lijnrecht tegenover elkaar in kwesties zoals de Vietnam- en Koreaoorlogen. Hierdoor konden nauwelijks nuttige resoluties aangenomen worden en was de rol van de Veiligheidsraad erg klein.¹³ Toen in 1991 de Sovjet-Unie uit elkaar viel en veel communistische regimes verdwenen, veranderde de internationale politiek. Vanaf dat moment was er sprake van een hegemonie van de Verenigde Staten, 'a hegemon – a single state that, while not holding absolute power, remains far more powerful than all other countries and therefore can dominate the patterns of world politics and create rules for others to follow.'¹⁴ De Verenigde Staten was vanaf dat moment daarmee de enige grootmacht die zijn invloedssferen overal ter wereld kon verbreiden. Toen de aanslagen van 9/11 plaatsvonden was de Verenigde Staten dus al enkele tijd de hegemon waar de rest van de wereld naar keek in tijden van crisis en, in mindere mate, in tijden van rust. De Verenigde Staten leidde de liberale wereldorder ten tijden van de Koude Oorlog al, maar na het einde van de Koude Oorlog werd deze leidersrol nog groter.¹⁵ Het bipolaire stelsel werd ingeruild voor een unipolair stelsel met naar één dominante militaire grootmacht, namelijk de Verenigde Staten.

Binnen de Verenigde Naties waren al in 1945 schijnbaar duidelijke afspraken gemaakt over militaire acties. Zo heeft ook het *International Court of Justice* (ICJ) uitspraken gedaan over het gebruik van militaire dwang. Militaire dwang is in ieder opzicht verboden en gaat in tegen het internationaal recht.¹⁶ In het handvest van de Verenigde Naties zijn ook artikelen opgenomen die elke vorm van geweld verbieden.¹⁷ Toch zijn er voorbeelden waarbij het ICJ geen sancties op kon leggen aan de beklagde staten. Later in dit hoofdstuk zal een voorbeeld aan bod komen waarbij de Verenigde Staten bijna onmogelijk konden worden aangepakt voor militair ingrijpen, namelijk in Nicaragua. Er zijn namelijk onduidelijkheden binnen het handvest van de Verenigde Naties over zelfverdediging. Bij het opstellen van het handvest werd, voornamelijk door China en de Verenigde Staten, het recht op

---

¹² R. Jackson, *Global politics in the 21st century* (New York 2013) 125.

¹³ Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolutions adopted and Decisions taken by the Security Council in 1951* <http://www.un.org/en/sc/documents/resolutions/1951.shtml> (geraadpleegd 4-1-2017).

¹⁴ Jackson, *Global politics in the 21st century*, 129.

¹⁵ G. J. Ikenberry, *Liberal Leviathan: The Origins, Crisis and Transformation of the American World Order* (Princeton 2011) 191-193.

¹⁶ M. Williamson, *Terrorism, war and international law: the legality of the use of force against Afghanistan in 2001* (New York 2016) 223.

¹⁷ Verenigde Naties, *Charter of the United Nations*, Chapter 1 Article 2.3, 2.4.

zelfverdediging geëist. De oprichters van de Verenigde Naties besloten echter dat dit niet een recht zou worden op basis van geweld.¹⁸ Artikel 51 gaat over deze zelfverdediging:

Nothing in the present Charter shall impair the inherent right of individual or collective self-defence if an armed attack occurs against a Member of the United Nations, until the Security Council has taken measures necessary to maintain international peace and security. Measures taken by Members in the exercise of this right of self-defence shall be immediately reported to the Security Council and shall not in any way affect the authority and responsibility of the Security Council under the present Charter to take at any time such action as it deems necessary in order to maintain or restore international peace and security.¹⁹

Over dit artikel is veel geschreven in de academische wereld, waarbij het debat verdeeld blijft in twee kampen. Het ene kamp hangt de ruime interpretatie van artikel 51 aan en het andere kamp is juist voorstander van de strikte interpretatie van het artikel.²⁰ Het verschil hierin is dat de ruime interpretatie stelt dat staten zichzelf moeten kunnen verdedigen zelfs voordat zij een militaire aanval ondergaan (en dus preventief handelen) en de strikte interpretatie leidt uit artikel 51 af dat een staat eerst moet kunnen bewijzen dat het aangevallen is voordat deze staat in zelfverdediging mag handelen. Vaak halen staten artikel 51 aan om hun militaire acties te legitimeren, dit geldt zowel voor aanvallen die volgen op militaire acties als preventieve zelfverdediging.

Een van de casussen die de complexiteit van deze materie illustreert, is het militaire conflict in Nicaragua van 1979 tot 1985. In Nicaragua was de socialistische partij FSLN aan de macht gekomen. De angst van de Amerikanen was dat hierdoor het communisme in Latijns Amerika ook snel zou gaan groeien. Om dit tegen te gaan stuurden zij zowel financiële als materiële hulp naar de Nicaraguaanse oppositiepartij Contra.²¹ De Verenigde Staten werden door de FSLN voor het ICJ gedaagd en beschuldigd van het interveniëren in binnenlandse zaken van een andere staat.²² De Verenigde Staten was het hier niet mee eens en stemde in de Veiligheidsraad continu tegen waardoor er geen resolutie die inmenging afwees aangenomen kon worden. Toen de resolutie voor de Algemene Vergadering kwam, werd deze resolutie echter wel aangenomen.²³ De Verenigde Staten werd door het ICJ

---

¹⁸ Williamson, *Terrorism, war and international law*, 226.

¹⁹ Verenigde Naties, *Charter of the United Nations*, Chapter 7 Article 51.

²⁰ Williamson, *Terrorism, war and international law*, 225.

²¹ Ikenberry, *Liberal Leviathan*, 89.

²² Internationaal Hof van Justitie, *Case concerning Military and Paramilitary Activities in and against Nicaragua* (Den Haag 1986) 146.

²³ Verenigde Naties, *United Nations General Assembly Resolutions* (3 november 1986) 41/31.

veroordeeld vanwege het interveniëren in de zaken van een andere staat en kreeg een boete.²⁴ De Verenigde Staten bracht hier echter tegenin dat de soevereiniteit van Nicaragua in gevaar was gekomen en dat zij enkel collectieve zelfverdediging uitvoerden: 'The right of a state to defend itself or to participate in collective self-defense against aggression is an inherent sovereign right that cannot be compromised by an inappropriate proceeding before the World Court.'²⁵ De Verenigde Staten beriepen zich op het recht op collectieve veiligheid. Zij weigerden dan ook de boete te betalen en hielden vast aan artikel 51 van het handvest van de Verenigde Naties. In deze zaak is duidelijk terug te zien dat artikel 51 op verschillende manieren geïnterpreteerd kan worden en dat deze tegenstrijdigheden gebruikt worden om militaire acties te legitimeren.

Om terug te komen op de vraag die in dit hoofdstuk behandeld wordt zijn er verschillende manieren om te kijken naar de verhoudingen in de Veiligheidsraad inzake gewapende interventies. Ten eerste zijn er in het handvest van de Verenigde Naties verschillende artikelen opgenomen betreffende vrede, veiligheid en militaire acties. De Veiligheidsraad houdt hier toezicht op en het is verboden voor staten om individueel militaire acties te ondernemen zonder dat de Veiligheidsraad hiermee akkoord gaat. In het handvest van de Verenigde Naties is echter ook een artikel opgenomen over het handelen in zelfverdediging. Doordat dit artikel 51 op verschillende manieren geïnterpreteerd kan worden, maken staten er op uiteenlopende manieren – en naar eigen behoefte – gebruik van.

---

²⁴ Internationaal Hof van Justitie, *Case concerning Military and Paramilitary Activities in and against Nicaragua*, 146.

²⁵ New York Times, *Text of U.S. Statement on Withdrawal from Case before the World Court* (New York 1985).

2. De verklaring van Ruslands houding

Negen dagen na de aanslagen van 9/11 kondigde president Bush jr. de operatie *Enduring Freedom* – codenaam voor de militaire operatie in Afghanistan – aan. Degenen die verantwoordelijk waren voor de aanslagen, en degenen die de verantwoordelijken een schuilplaats boden – de Taliban – zouden gepakt worden.²⁶ De regering van Bush jr. plaatste de Taliban, de feitelijke regering van Afghanistan, voor een ultimatum: 'Produce Bin Laden and his deputies and shut down al Qaeda camps within 24 to 48 hours, or the United States will use all necessary means to destroy the terrorist infrastructure.'²⁷ Kort hierna trok trokken de Amerikanen Afghanistan binnen. In december 2001 was de Taliban verdreven uit Kabul, de hoofdstad van Afghanistan, en werd een nieuwe tijdelijke regering van het land aangesteld die samen met de Amerikanen de strijd tegen de Taliban en Al Qaida zou voortzetten.²⁸ Binnen enkele maanden hadden de Amerikanen, met steun vanuit de NAVO en andere geallieerde staten, de Taliban in de grootste steden verdreven. De zoektocht naar Osama bin Laden, die verantwoordelijk werd gehouden voor de aanslagen, duurde nog jaren en tot de dag van vandaag is de Taliban niet verslagen.

De dag na de aanslagen, 12 september, werd er in de Veiligheidsraad een resolutie aangenomen waarin een reactie op de aanslagen stond. De Veiligheidsraad veroordeelde de terroristische aanslagen die een bedreiging voor de internationale vrede en veiligheid vormden.²⁹ Wat erg interessant is aan deze resolutie is dat de Veiligheidsraad hierin artikel 51 aanhaalde en erkende dat de Verenigde Staten vanuit zelfverdediging mocht handelen.³⁰ Hierdoor kreeg de Verenigde Staten – zo leek het – een vrijbrief om militaire acties uit te voeren. Alles wat de Verenigde Staten vanaf dat moment als zelfverdediging betitelde zou door deze resolutie gelegitimeerd worden. Rusland besloot deze resolutie niet te blokkeren en er mee in te stemmen.³¹ Dit is vrij bijzonder aangezien Rusland en de Verenigde Staten elkaar decennia lang zoveel mogelijk militair wilden limiteren. Hoe is het dan toch mogelijk dat de leden van de Veiligheidsraad, en dan voornamelijk Rusland, geen poging ondernamen om de inval van de Verenigde Staten tegen te houden?

In dit hoofdstuk zullen verschillende knelpunten naar voren komen die een verklaring kunnen zijn voor de terughoudende houding van de Russen. Eerst zal gekeken worden naar de resoluties die aangenomen werden voor het bestrijden van de Taliban voor 9/11. Daarna zal de relatie tussen Rusland en Afghanistan onder de loep genomen worden. De vernieuwde relatie tussen Rusland en de

---

²⁶ Youtube, 'Sept. 20, 2001 – Bush Declares War on Terror' <https://www.youtube.com/watch?v=CSPbzitPL8>.

²⁷ 9/11 Commission, *The 9/11 Commission Report* (gepubliceerd 22 juli 2004) <https://www.9-11commission.gov/report/911Report.pdf> (geraadpleegd 3-1-2017) 330.

²⁸ 9/11 Commission, *The 9/11 Commission Report*, 337-338.

²⁹ Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1368*.

³⁰ Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1368*.

³¹ Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1368*.

Verenigde Staten, na de Koude Oorlog, wordt ook geanalyseerd. Als laatste zal de politieke situatie in Rusland zelf aan bod komen worden. Voordat daar echter mee begonnen kan worden is het belangrijk om de begrippen legitimiteit en legaliteit te behandelen.

Legitimeren is een veelgebruikt begrip en wordt daarnaast in verschillende contexten gebruikt. De Dikke van Dale geeft de volgende betekenis: 'Figuurlijk de aanvaardbaarheid aantonen van ... ≈ billijken, rechtvaardigen.'³² Legitimatie betekent echter dat iets rechtmatig is, iets is formeel volgens de rechtsregels gaat. Deze twee concepten worden vaak door elkaar gebruikt. Het ene kan het andere uitsluiten, zo was de humanitaire interventie door de NAVO in Kosovo in 1999 volgens sommige betrokkenen weliswaar formeel illegaal maar tegelijk ook legitiem.³³ Legitimiteit is gebaseerd op de basisprincipes van het internationale recht en dus niet op de specifieke uitvoeringsmodaliteiten.³⁴ Hoogleraar internationale betrekkingen Dencho Georgiev werkt de essentie van legitimiteit nog wat verder uit:

Something which has the potential of being 'legal' and yet is not, not yet, or not fully recognized as being 'legal'. It has the potential of being 'legal' because it corresponds to certain rules or principles which are perceived as basic but yet the claim, because of various circumstances, is not being recognized, so it does not have 'real' legality.³⁵

Het begrip legitimeren is erg problematisch omdat het vaak ook gebruikt wordt in de zin van legaal. Een ingebakken eigenschap van het begrip legitimiteit is dat het gebruikt kan worden voor de verkeerde doeleinden.³⁶ In dit onderzoek komen zowel de legaliteit als de legitimiteit van de inval in Afghanistan aan bod om tot een antwoord te komen op de hoofdvraag.

Om de deelvraag van dit hoofdstuk te beantwoorden is het belangrijk om te analyseren welke houding de Veiligheidsraad had tegenover terrorisme en voornamelijk tegenover Al Qaida en de Taliban. Op 25 november 1997 werd er door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties een vernieuwende resolutie aangenomen met betrekking tot terrorisme.³⁷ In artikel 6 en 7 wordt vastgesteld dat een staat die slachtoffer is geworden van een terroristische aanval het recht heeft om

---

³² Dale, Johan Hendrik van, *Groot woordenboek van de Nederlandse taal* (Utrecht 2015) 2171.

³³ M. W. Aslam, 'A critical evaluation of American drone strikes in Pakistan: Legality, legitimacy and prudence', *Critical Studies on Terrorism* Vol. 4 nr. 3 (2011) 3.

³⁴ D. Georgiev, 'Politics or Rule of Law: Deconstruction and Legitimacy in International Law', *European Journal of International Law* Vol. 4 nr. 1 (Oxford 1993) 12.

³⁵ Georgiev, 'Politics or Rule of Law', 12.

³⁶ V. Popovski en N. Turner, 'Legality and Legitimacy in International Order', *United Nations University: Policy Brief* (2008) 3.

³⁷ Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, *International Convention for the Suppression of Terrorist Bombings* (25 november 1997).

de verantwoordelijken te berechten. Als de verantwoordelijken zich bevinden in een andere staat dan is die staat verplicht om te helpen bij het vinden en berechten van de verantwoordelijken.³⁸ Hierbij is uiteraard wel de toestemming van de Veiligheidsraad nodig maar deze resolutie geeft wel aan hoe de internationale gemeenschap in 1997 al omging met terroristische aanslagen.

Over Afghanistan en de Taliban zelf waren vóór 9/11 in de Veiligheidsraad al verschillende resoluties aangenomen. Zo werd op 19 december 2000 een resolutie aangenomen waarin de Veiligheidsraad de Taliban veroordeelde omdat zij gebieden zouden besturen waar terroristen getraind werden. Daarnaast veroordeelde de Veiligheidsraad de Taliban ook voor het verzorgen van een veilige plek voor Osama bin Laden waarvandaan hij zijn terroristische organisatie kon leiden.³⁹ Hierom eiste de Veiligheidsraad dat Osama bin Laden zou worden uitgeleverd aan een ander land waar hij terecht kan worden voor zijn criminele daden, en dat daarnaast alle Al Qaida kampen gesloten zouden worden waar terroristen getraind werden.⁴⁰ Enkele maanden voor de aanslagen van 9/11 wordt er nog een resolutie aangenomen waarin de situatie in Afghanistan wordt betiteld als een bedreiging voor de internationale veiligheid in dat gebied.⁴¹ Volgens hoofdstuk zeven van de Verenigde Naties is dit een stap die gezet wordt in de richting van een gewapende interventie vanuit de Verenigde Naties.⁴² Al deze resoluties werden door de Veiligheidsraad aangenomen en er werd dus ook door Rusland mee ingestemd. Op 12 september 2001 werd door de Veiligheidsraad besloten dat de Verenigde Staten waren aangevallen en het nu uit zelfverdediging mocht reageren op de aanslagen.⁴³ De situatie in Afghanistan was dus al voor 9/11 meerdere malen door de Veiligheidsraad besproken. Hierin is al een duidelijke toon terug te zien dat de acties van de Taliban en de terroristen werden afgekeurd.

Het is, als gezegd, vrij bijzonder dat Rusland instemde met een resolutie die de Verenigde Staten in principe de mogelijkheid verschafte om vanuit zelfverdediging te gaan handelen. Zoals in het vorige hoofdstuk beschreven, kregen de Verenigde Staten erg veel vrijheid in de militaire acties die ze zouden gaan uitvoeren door artikel 51. De legaliteit van de aanvallen was hierdoor in principe al zo goed als volledig gewaarborgd. Echter, het handvest van de Verenigde Naties stelt tegelijk dat zelfverdediging alleen van toepassing is bij een conflict tussen twee staten.⁴⁴ Hierdoor was het voor de Verenigde Staten dan weer niet mogelijk om volledig legaal vanuit zelfverdediging te handelen. Daarnaast was de resolutie door de Russen en Chinezen waarschijnlijk ook niet aangenomen om zo

---

³⁸ Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, *International Convention for the Suppression of Terrorist Bombings*, Article 6, 7.

³⁹ Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1333* (19 december 2000).

⁴⁰ Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1333*.

⁴¹ Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1363* (30 juli 2001).

⁴² Verenigde Naties, *Charter of the United Nations*, Chapter 7.

⁴³ Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1368*.

⁴⁴ Williamson, *Terrorism, war and international law*, 265.

een totale regimewissel in Afghanistan te weeg te brengen. Zij wilden enkel dat Osama bin Laden en zijn terroristische netwerk aangepakt konden worden. De legitimering werd hierdoor enorm belangrijk en juist dat is erg interessant voor dit onderzoek. Op het moment dat de Verenigde Staten toestemming, voor militaire acties in Afghanistan, zou krijgen vanuit de Veiligheidsraad dan zou de inval wel gelegitimeerd zijn. Het is voor een machtige staat als de Verenigde Staten erg belangrijk om zich toch zoveel mogelijk aan de internationale regels te houden. De toekomst van een supermacht is namelijk onduidelijk, er kan een tijd komen waarin andere staten machtiger worden. Het is daarom van belang voor de Verenigde Staten om zich nu aan de internationale regels te houden zodat zij daar ooit op terug kunnen vallen wanneer zij niet meer de machtigste staat zijn.⁴⁵ Deze overwegingen zorgden ervoor dat de legitimatie van de Veiligheidsraad extra belangrijk werd voor de Verenigde Staten.

Zoals de teneur van de resoluties vóór 9/11 over terrorisme en Afghanistan aantoont, zijn er meerdere redenen te benoemen waarom Rusland in dit geval aan de kant van de Verenigde Staten stond. Het was niet enkel een schrikreactie op de massaliteit van de aanslagen, als dat al meespeelde. Een van de redenen is de relatie tussen Rusland en Afghanistan, en daarbij de Taliban. Toen in 1979 een communistisch regime de macht greep was de Sovjet-Unie (Rusland) er snel bij om ervoor te zorgen dat dit regime zou blijven zitten. De Sovjet-Unie stuurde tachtigduizend militairen om de Democratische Volkspartij van Afghanistan te ondersteunen.⁴⁶ Vanaf midden jaren '80 kwamen veel stammen in Afghanistan in opstand tegen het communistische bewind en daarbij tegen de Sovjet-Unie. Veel stammen verenigden zich en mede onder leiding van Osama bin Laden gingen zij de strijd aan tegen de Sovjets. Hierbij kregen de opstandelingen veel hulp van de Amerikanen, zowel financieel als militair, en mede daardoor werden de Sovjets verslagen.⁴⁷ Hierna wist de Taliban grote delen van het land onder controle te krijgen. Rusland had dus ongeveer tien jaar grote machtsinvloed in Afghanistan en het verliezen van dit gebied wordt door velen gezien als het begin van het einde van de Sovjet-Unie. Zo wordt Afghanistan ook wel omschreven als het Vietnam van de Sovjets.⁴⁸ De relatie tussen Rusland en Afghanistan was dus erg gespannen in de jaren '90 en daarnaast verbleef de leider van Al Qaida, de organisatie die mede had gezorgd voor de nederlaag, ook nog in het land. Te zien aan de resoluties wilde Rusland dat er iets gedaan werd aan de aanwezigheid van Osama bin Laden en Al Qaida in Afghanistan. De geschiedenis van de Sovjet-Unie – en haar opvolgerstaat Rusland – in Afghanistan en

---

⁴⁵ M. J. Glennon, 'Why the Security Council failed', *Foreign Affairs* Vol. 82 nr. 3 (2003) 29.

⁴⁶ Jackson, *Global politics in the 21st century*, 297.

⁴⁷ Jackson, *Global politics in the 21st century*, 298-299.

⁴⁸ J. T. Snyder, 'Review on The Great Gamble: The Soviet War in Afghanistan by Gregory Feifer', *Joint Force Quarterly* nr. 55 (Washington 2009) 171.

de relatie tussen de twee landen kan aangewezen worden als een van de redenen dat Rusland de kant van de Veiligheidsraad, en daarmee de Verenigde Staten, koos.

Een ander belangrijk verklarend aspect van het instemmen met deze resoluties is de status die Rusland had binnen de Veiligheidsraad. Volgens David Malone, voormalig voorzitter van het Internationale Vrede Instituut, kan het functioneren van de Veiligheidsraad in twee verschillende fases opgedeeld worden. De eerste fase is ten tijde van de Koude Oorlog en de tweede fase begint na de Koude Oorlog, Malone dateert dit bij 1987. Ten tijde van de Koude Oorlog was de Veiligheidsraad vooral een instituut dat ervoor zorgde dat er onderhandeld werd over staakt-het-vuren-overeenkomsten en vredesverdragen. In de periode daarna leek de echte potentie van de Veiligheidsraad naar boven te gaan komen doordat de ideologische strijd tussen de Verenigde Staten en de Sovjet Unie verdwenen was.⁴⁹ Er was dus een duidelijk breuk tussen deze twee periodes voor de Veiligheidsraad. Dit is ook terug te zien in het aantal resoluties dat werd aangenomen en het aantal veto's dat werd ingezet:⁵⁰

Tabel 1: Security Council Statistics, Cold War and post-Cold War

Type	1946-1986	1987-2005
Resolutions	593	1010
Percentage of total	37	63
Veto's	212	38
Percentage of total	85	15
Veto's by country		
USSR/Russia	114	3
USA	54	26
UK	25	5
France	16	2
China	3	2

⁴⁹ D. M. Malone, 'Security Council', in: T. G. Weiss en S. Daws, *The Oxford Handbook on the United Nations* (Oxford 2007) 117.

⁵⁰ Malone, 'Security Council', 121.

Kijkend naar het sterk verminderde aantal veto's dat door Rusland werd ingezet na de Koude Oorlog is te concluderen dat Rusland (aanvankelijk) een hele andere visie had op de rol van de Veiligheidsraad na het uit elkaar vallen van de Sovjet Unie. Dit is mede een verklaring waarom Rusland koos voor de kant van de Verenigde Staten. Daarnaast is duidelijk te zien dat in de kortere periode na de Koude Oorlog veel meer resoluties zijn aangenomen dan ervoor. Hieruit is te concluderen dat ook Rusland meer opzoek was naar samenwerking en overeenkomsten.

Wat met deze toeschietelijkere Russische houding gepaard gaat, is de rol die de Verenigde Staten zijn gaan vervullen binnen de internationale politiek. In de jaren volgend op het einde van de Koude Oorlog was er geen enkele staat meer die nog in buurt kwam van de macht en grootsheid van de Verenigde Staten. De militaire macht van de Verenigde Staten was nu zo groot dat de Verenigde Naties meer nog dan voorheen afhankelijk raakten van de Verenigde Staten bij het uitvoeren van grootschalige militaire interventies.⁵¹ Hierin is te zien dat Rusland geen kans meer maakte om zich telkens te verzetten tegen de wil van de grote Verenigde Staten. Zoals in het vorige hoofdstuk is besproken werden de Verenigde Staten de leider van de wereld en het werd hierdoor voor de Russen moeilijker om hier tegenin te gaan.

Daarnaast was de politiek-maatschappelijke situatie in Rusland verre van rustig. In het zuiden van Rusland vochten Tsjetsjeense opstandelingen voor een eigen, autonome republiek. Nadat Tsjetsjenië zich in 1991 tot onafhankelijke republiek had verklaard, laaide in 1994 het conflict weer op door een reeks aanslagen.⁵² Rusland was het namelijk niet eens met de onafhankelijkheid van de Tsjetsjenen en vond dat zij nog steeds behoorden tot de Russische federatie. Doordat het grootste deel van Tsjetsjenië uit islamieten bestond, was de link tussen Osama bin Laden en de Tsjetsjeense rebellen snel gelegd door de Russen.⁵³ Door de aanslagen, in onder andere Moskou in 1999, was de situatie vergelijkbaar met die van de Verenigde Staten, beiden werden ze aangevallen door moslimterroristen. Door in te stemmen met de inval van de Verenigde Staten in Afghanistan probeerden de Russen ook meteen hun eigen militaire acties tegen de Tsjetsjenen te legitimeren.

Vanaf de aanslagen van 9/11 is er sprake van een *new security dilemma*. Het oude *security dilemma*, de veiligheid van elke staat wordt bepaald door de zwakte of sterkte van de andere staten⁵⁴, is nog niet verdwenen maar werd wel verbreed door terrorisme. De dreiging komt niet meer alleen van andere, soms sterke staten maar ook van de arme, zwakke falende staten. De armoede en zwakte zorgen ervoor dat deze staten een broedplaats zijn voor terroristen. Het *new security dilemma*

---

⁵¹ T. G. Weiss en S. Daws, 'Continuity and Change since 1945', in: T. G. Weiss en S. Daws, *The Oxford Handbook on the United Nations* (Oxford 2007) 9.

⁵² J. Russell, 'Terrorists, Bandits, Spooks and Thieves: Russian Demonisation of the Chechens before and since 9/11' *Third World Quarterly* Vol. 26 nr. 1 (2005) 105.

⁵³ Russell, 'Terrorists, Bandits, Spooks and Thieves', 110.

⁵⁴ Jackson, *Global politics in the 21st century*, 148.

ondermijnt daarbij het idee dat een toename in militaire kracht ervoor zorgt dat de staat veiliger wordt, hiermee onderdruk je terrorisme namelijk niet.⁵⁵ Het vergroten van de militaire capaciteiten en operaties van de Verenigde Staten hielp dus niet om druk te zetten op de aanvallende partij (in dit geval de terroristen). Hierop is een traditionele wapenwedloop, zoals die waarin de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie verzeild waren geraakt, niet van toepassing. Mogelijk zag Rusland in dat het terrorisme direct bestreden zou moeten worden en dat de acties van de Verenigde Staten in Afghanistan, dat vrij dicht bij Rusland ligt, nodig waren om het terrorisme af te wenden.

Concluderend aan het einde van dit hoofdstuk is het dus belangrijk om het verschil tussen de begrippen legitimiteit en legaliteit in acht te nemen. De Verenigde Staten kon via het handvest van de Verenigde Naties – artikel 51 – zijn inval in Afghanistan legaliseren maar moest aanvullend ook zijn actie zien te legitimeren in de Veiligheidsraad omdat het om een niet-statelijke actor ging. De instemming van Rusland met een resolutie waarin de Verenigde Staten een vrijbrief kreeg voor militaire acties lijkt een optelsom van verschillende redenen. Voorafgaand aan de aanslagen van 9/11 waren er veel resoluties aangenomen waarin Afghanistan werd opgeroepen zijn terroristische acties te stoppen. De roerige geschiedenis die Rusland had met Afghanistan kan aangewezen worden als een van de beweegredenen voor de Russen om in te stemmen met de resoluties tegen de Taliban en Osama bin Laden. Daarnaast is de veranderde houding van Rusland na de Koude Oorlog binnen de Veiligheidsraad een belangrijke factor. De Russen waren meer op zoek naar samenwerking en cohesie dan enkel het bestrijden van het Westen. De nieuwe unipolaire hegemonie van de Verenigde Staten is evenzeer een belangrijke factor in de keuzes van Rusland. Na het uiteenvallen van de Sovjet-Unie was Rusland op geen enkel vlak meer in staat om de strijd met de Verenigde Staten daadwerkelijk aan te gaan. Daarnaast zorgde het *new security dilemma* – gekoppeld aan het internationale terrorisme – voor een nieuwe denkwijze in het internationale militaire spel, het was niet enkel meer een kwestie van ‘ouderwets’ machtsvertoon. Door in te stemmen met de resoluties in de Veiligheidsraad werd het voor de Russen ook veel makkelijker om militaire acties tegen de Tsjetsjenen te legitimeren. Door dit pakket van overwegingen was het volgen van de Verenigde Staten een veel logischere keuze voor de Russen dan het bestrijden ervan.

---

⁵⁵ Jackson, *Global politics in the 21st century*, 148.

3. Gevolgen van de houding van de Veiligheidsraad

Gezien alle resoluties die de Veiligheidsraad aannam in de jaren voorafgaand aan 9/11 valt te concluderen dat de Veiligheidsraad de militaire acties die de Verenigde Staten ondernamen in Afghanistan niet als slecht ervoer. Vanaf 1999 werd de Taliban er namelijk van beschuldigd dat het terroristen een veilig basis zou bieden en dat het Taliban-regime hier te weinig aan deed.⁵⁶ Meerdere malen had de Veiligheidsraad de Taliban gewaarschuwd dat zij Osama bin Laden moesten uitleveren en dat alle terroristische kampen opgeheven moesten worden. De aanslagen van 9/11 waren de aanleiding om Afghanistan dan ook daadwerkelijk binnen te vallen. Zoals in het vorige hoofdstuk geanalyseerd, legitimeerde de Veiligheidsraad deze inval in Afghanistan door het te bestempellen als een actie vanuit zelfverdediging. De Verenigde Staten beschuldigden de Taliban ervan dat zij Osama bin Laden een veilige haven gaven van waaruit hij zijn terroristische netwerk in stand kon houden.⁵⁷ De Veiligheidsraad maakte het de Verenigde Staten dus totaal niet moeilijk en later legde de Veiligheidsraad dan ook geen sancties op voor het schenden van de soevereiniteit van Afghanistan. Wat waren de gevolgen van het niet-sanctioneren van de Verenigde Staten vanwege deze militaire actie? Deze vraag zal in dit hoofdstuk behandeld worden.

De aanval van de Verenigde Staten volgde erg snel op de aanslagen van 9/11. Hierdoor was er weinig tijd voor de Verenigde Naties om tot een wederopbouwplan te komen voor Afghanistan wanneer de oorlog voorbij zou zijn. De Verenigde Staten namen hierdoor het grootste gedeelte van de wederopbouw op zich. Hierbij werden in de internationale politiek veel kanttekening geplaatst omdat de wederopbouw hierdoor uitgevoerd zou worden onder toezicht van een sterke, ze niet dominante staat en ongetwijfeld beïnvloed door zijn eigen nationale veiligheidsbeleid.⁵⁸ Dit zorgde ervoor dat het idee om Afghanistan te helpen via een multilaterale inspanning van de Verenigde Naties, goedgekeurd door de Veiligheidsraad, voor een groot deel aan de kant werd geschoven door de Verenigde Staten. Toch zetten ook de Verenigde Naties wederopbouwprojecten op waaronder de UNAMA (United Nations Assistance Mission in Afghanistan).⁵⁹ Deze organisatie is vandaag de dag, 2017, nog steeds bezig met de wederopbouw van het land. Als de Veiligheidsraad de Verenigde Staten in 2001 in ieder geval had gedwongen tot uitstel dan zou er mogelijk een beter plan gemaakt zijn om de wederopbouw van Afghanistan beter uit te voeren. President Obama heeft geprobeerd om de Verenigde Staten een steeds kleinere rol in Afghanistan te laten spelen waardoor de wederopbouw grotendeels overgeleverd is aan de Verenigde Naties. De inval in Afghanistan was, zo stellen consultants aan het

---

⁵⁶ Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1267* (15 oktober 1999).

⁵⁷ Youtube, 'Sept. 20, 2001 – Bush Declares War on Terror' <https://www.youtube.com/watch?v=CSPbzitPL8>.

⁵⁸ R. Paris, 'Post-Conflict Peacebuilding', in: T. G. Weiss en S. Daws, *The Oxford Handbook on the United Nations* (Oxford 2007) 411.

⁵⁹ United Nations Assistance Mission in Afghanistan, 'Mandate', <https://unama.unmissions.org/mandate> (geraadpleegd 7-1-2017).

International centre for transitional justice Fatima Ayub en Sari Kouvo, duidelijk geen humanitaire interventie.⁶⁰ Hierdoor werden tijdens en na de inval gehaast resoluties aangenomen waarin andere lidstaten van de Verenigde Naties werden opgeroepen om te helpen bij de wederopbouw.⁶¹ Had de Veiligheidsraad van te voren meer tijd gehad, dan was er in ieder geval een meer doordacht plan geweest om Afghanistan uit de diepe problemen te krijgen.

Naast de moeizame wederopbouw van Afghanistan was er na 9/11 ook een nieuwe dreiging gekomen voor de rest van de wereld. Het *new security dilemma* weerspiegelde een nieuw transnationaal vraagstuk. Met name Lidstaten van de NAVO konden niet enkel meer vertrouwen op de militaire macht van de Verenigde Staten. Daarnaast waren de aanslagen ook voor de Verenigde Naties een nieuw probleem, althans op deze schaal. De aanval kwam namelijk niet vanuit een lidstaat maar vanuit een non-statelijke actor. Dit zorgde ervoor dat het moeilijk was om de verantwoordelijken te sanctioneren of te berechten. De militaire acties in Afghanistan zijn door de Veiligheidsraad nooit tegengehouden. Volgens Sibylle Kapferer, onafhankelijk consultant op het gebied van internationale mensenrechten en vluchtelingenrecht, was de Veiligheidsraad expres vaag zodat zij de acties van de Verenigde Staten niet expliciet legaliseerde maar ook niet veroordeelde.⁶² Hierdoor kreeg de Verenigde Staten vrij spel, er was tijdelijk geen internationale druk om de militaire acties tegen te houden. Kort na 9/11 vonden alle VN-lidstaten dat de Verenigde Staten het recht had om iets terug te doen waardoor mogelijk meer dan normaal werd toegestaan. Deze vorm van toestaan schiep een precedent voor andere militaire invallen door de Verenigde Staten die na de inval in Afghanistan hebben plaatsgevonden.

Het bekendste voorbeeld hiervan is de inval van de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk in Irak in 2003. Op 19 maart van dat jaar sprak president Bush jr. het Amerikaanse volk toe waarbij hij verklaarde dat de Verenigde Staten in oorlog waren met het regime van Saddam Hoessein. Bush jr. sprak over een dreiging van massavernietigingswapens: 'We will meet that threat now, with our army, air force, navy, coast guard and marines. So that we do not have to meet it later with our armies of firefighters, police, doctors on the streets of our cities.'⁶³ Wat duidelijk wordt uit deze toespraak is dat de Verenigde Staten hun aanval vooral legitimeerden als zelfverdediging. Zij wilden toeslaan voordat Irak, onder leiding van Saddam Hoessein, dit kon doen. Voorafgaand hieraan had Bush jr. de Veiligheidsraad opgeroepen om in te stemmen met een resolutie die de inval in Irak zou

---

⁶⁰ F. Ayub en S. Kouvo, 'Righting the Course? Humanitarian Intervention, the War on Terror and the Future of Afghanistan' *International Affairs*, Vol. 84 nr. 4 (2008) 647.

⁶¹ Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1419* (26 juni 2002).

⁶² S. Kapferer, 'Ends and Means in Politics: International Law as Framework for Political Decision-Making', *Revue Quebecoise de Droit International* Vol. 15 nr. 1 (2002) 113-114.

⁶³ Youtube, 'President Bush Announces Start of Iraq War' (gepubliceerd 13-3-2013) https://www.youtube.com/watch?v=5Bwxi_l84dc (geraadpleegd 5-1-2017).

legaliseren.⁶⁴ De Veiligheidsraad nam in november 2002 resolutie 1441 aan waarin werd gesproken over ‘ernstige consequenties’ wanneer Irak niet zou meewerken. Hier was echter nog geen sprake van militaire acties als consequentie.⁶⁵ De Verenigde Staten en het Verenigde Koninkrijk zagen resolutie 1441 echter toch als een voldoende vorm van legitimatie en besloten daarom niet te wachten op een nieuwe resolutie die geweldsgebruik ondubbelzinnig zou legitimeren door de Verenigde Naties. Ze vielen Irak aan buiten de toestemming van de Veiligheidsraad om.⁶⁶ Bij de inval van Afghanistan stond er in de resolutie nog dat de Verenigde Staten mochten handelen vanuit zelfverdediging, in resolutie 1441 werd Irak alleen gewaarschuwd voor ‘serious consequences’.⁶⁷ Hier is dus een groot verschil in de legitimatie van de twee verschillende invallen.

De acties van de Veiligheidsraad tijdens en na de inval van Afghanistan zijn één van de redenen waardoor de Verenigde Staten het toegestaan vonden om Irak binnen te vallen. Tijdens de inval in Afghanistan werden de Verenigde Naties veel betrokken bij de inval door projecten aan hen uit te besteden. Hierdoor kunnen de militaire acties van de Verenigde Staten, in het licht van zelfverdediging, gezien worden als formeel gelegaliseerd maar ook gelegitimeerd, de Veiligheidsraad nam namelijk geen stappen om de acties in Afghanistan tegen te houden of te bestraffen. Voor de inval in Irak sprak president Bush jr. ook al over zelfverdediging, nu tegen de massavernietigingswapens die Saddam Hoessein zou bezitten en in zou willen zetten.⁶⁸ In dit geval ging het echter niet over een reactie op een aanval op de Verenigde Staten. Bush jr. wilde voordat er nog een aanslag gepleegd zou worden de mogelijke daders al aanpakken. Hierbij maakte Bush jr. gebruik van de ruime interpretatie van artikel 51 waarbij staten vanuit preventieve zelfverdediging mogen handelen.

In de resoluties die volgden na 9/11 werd terrorisme telkens betiteld als een bedreiging voor de internationale veiligheid en vrede.⁶⁹ Aangezien 9/11 niet de laatste aanslagen van de 21e eeuw zouden zijn was deze stellingname nog meerdere malen van toepassing. Op 23 oktober 2002 bezetten Tsjetsjeense militanten een theater in Moskou waarbij ze 850 mensen gijzelden.⁷⁰ Door de terughoudende houding van de Veiligheidsraad bij de inval in Afghanistan één jaar daarvoor, was het nu voor de Russen ook gelegitimeerd om hard op te treden tegen de Tsjetsjenen. Het was namelijk duidelijk dat de beweegreden achter de aanslag de Tsjetsjeense onafhankelijkheidstrijd was. In resolutie 1440 over de aanslag in Moskou wordt benadrukt dat terrorisme, dat de internationale

---

⁶⁴ Glennon, ‘Why the Security Council failed’, 17.

⁶⁵ Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1441* (8 november 2002).

⁶⁶ Weiss, T. G., ‘R2P after 9/11 and the World Summit’, *Wisconsin International Law Journal* Vol. 24 nr. 3 (2006) 749.

⁶⁷ Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1441* (8 november 2002).

⁶⁸ Youtube, ‘President Bush Announces Start of Iraq War’.

⁶⁹ Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1368* & Verenigde Naties Veiligheidsraad, *Resolution 1371* (28 september 2001).

⁷⁰ Russell, ‘Terrorists, Bandits, Spooks and Thieves’, 110.

veiligheid en vrede in gevaar brengt, op alle mogelijke manieren bestreden moet worden.⁷¹ Hierdoor werden de Tsetsjenen logischerwijs afgeschreven als terroristen door Poetin en konden de militaire acties gelegitimeerd worden.⁷² Door de afwachtende houding die de Veiligheidsraad had bij de inval van de Verenigde Staten in Afghanistan konden andere staten hier ook gebruik van maken. Een voorbeeld hiervan zijn de Russen die hierdoor hun militaire acties in Tsjetsjenië legitimeerden. Niet alleen de Verenigde Staten gebruikten dus de resoluties over zelfverdediging en het bestrijden van terrorisme, ook andere staten konden hier nu gebruik van maken waardoor de Veiligheidsraad een groot deel van zijn macht verloor.

Er zijn dus enkele gevolgen voor de Veiligheidsraad aan te wijzen na het toestaan van de inval in Afghanistan door de Verenigde Staten. Zo was er weinig tijd om een goed plan voor de wederopbouw te ontwikkelen doordat de Amerikanen snel na 9/11 konden aanvallen. Hierdoor kwam de ontwikkelingshulp in het begin voornamelijk vanuit de Amerikanen waardoor zij veel vanuit hun eigen veiligheidsbeleid konden handelen. Op de lange termijn zorgde het ervoor dat de wederopbouw niet productief was en dat er nu nog steeds veel hulp van de Verenigde Naties nodig is in Afghanistan. Door de militaire acties van de Verenigde Staten toe te staan vanuit zelfverdediging, kon president Bush jr. later ook *pre-emptive self-defence* aanhalen bij het legitimeren van de inval in Irak, 2003. Irak moest aangepakt worden voordat het tot hetzelfde in staat zou zijn als de Taliban. Nadat er resoluties over terrorisme waren aangenomen waarin terrorisme wordt beschreven als een bedreiging van de internationale veiligheid en vrede kon dit ook voor andere staten gebruikt worden. Andere staten konden nu ook militaire acties legitimeren wanneer zij die in staat stelden van het bestrijden van terrorisme.

---

⁷¹ Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1440* (24 oktober 2002).

⁷² Russell, 'Terrorists, Bandits, Spooks and Thieves', 113.

Conclusie

Dit onderzoek begon met de vraag: 'Hoe is het mogelijk dat de inval van de Verenigde Staten in Afghanistan na de aanslagen van 11 september 2001 werd gelegitimeerd door de Veiligheidsraad, met nadruk op Rusland, en dat de Verenigde Staten niet werden gesanctioneerd?' De Verenigde Staten en de Sovjet Unie – later Rusland – waren tijdens de Koude Oorlog verwickeld in een bipolair mondiaal conflict op militair gebied. Daarom is het vreemd dat ongeveer vijftien jaar na de Koude Oorlog Rusland instemde met resoluties waardoor de Verenigde Staten Afghanistan konden binnenvallen.

Bij de oprichting van de Verenigde Naties zijn verschillende artikelen van het handvest gewijd aan het beschermen van de internationale vrede en veiligheid. De Veiligheidsraad is het orgaan dat hierop toeziet en indien nodig in kan grijpen als de vrede en veiligheid in gevaar komen. Door de vrije omschrijving van artikel 51 over zelfverdediging kunnen staten dit artikel gebruiken om militaire acties te legitimeren. Een voorbeeld hiervan zijn de Verenigde Staten die in Nicaragua militaire middelen leverden. Het verschil tussen legaliteit en legitimiteit is hierbij van groot belang. Een actie is legitiem wanneer het algemeen geaccepteerd en aanvaard wordt, waarbij de actie niet helemaal legaal hoeft te zijn. Legaliteit houdt in dat een actie volgens de regels en wetten is gegaan en hierdoor legaal is.

De inval van de Verenigde Staten in Afghanistan na 9/11 was niet volledig legaal doordat Al Qaida geen statelijke actor was. Hierdoor moesten de Verenigde Staten hun acties legitimeren om er voor te zorgen dat de Veiligheidsraad niet zou proberen om de Verenigde Staten tegen te houden. Er zijn verschillende redenen aan te wijzen waarom Rusland de inval in Afghanistan niet tegen probeerde te houden. De verhouding tussen Rusland en Afghanistan is de eerste reden, de veranderde houding van Rusland binnen de internationale politiek na de Koude Oorlog is de tweede reden. Als derde reden kan de status van de Verenigde Staten als hegemonie aangewezen worden. Als laatste en mogelijk belangrijkste reden kan de situatie tussen Rusland en Tsjetsjenië invloed hebben gehad op de Russische buitenlandse politiek. Door de acties van Afghanistan te legitimeren konden de Russen hun militaire acties tegen de opstandelingen in Tsjetsjenië voortzetten en legitimeren.

Doordat de Veiligheidsraad niet ingreep toen de Verenigde Staten Afghanistan binnen wilden vallen werden militaire acties later gelegitimeerd. Zo gebruikte de Bush jr. voor de inval in Irak in 2003 wederom artikel 51. Dit keer was het echter een preventieve zelfverdediging omdat gevreesd werd voor een aanval vanuit Irak. Daarnaast konden ook andere staten hun acties tegen 'terroristische groeperingen' legitimeren wanneer zij verklaarden dat ze uit zelfverdediging handelden.

Er is dus aangetoond dat het vanuit Russisch perspectief logisch was om de kant van de Verenigde Staten te kiezen in deze kwestie. De acties van de Verenigde Staten waren namelijk niet volledig legaal maar ze werden wel gelegitimeerd. Hierdoor konden de Russen hun militaire acties in Tsjetsjenië ook legitimeren en was het moeilijk voor de internationale gemeenschap om ze hiervoor te straffen. Het is dus gerechtvaardigd om te stellen dat de Russen baat hadden bij de inval van Afghanistan door de Verenigde Staten. De Russische president Poetin zal niet geprobeerd hebben om de Verenigde Staten tegen te houden in de periode na 9/11 om zo de Tsjetsjenen onder controle te krijgen.

Rusland heeft zich tijdens de inval in Afghanistan vrij afzijdig gehouden en de Verenigde Staten hun eigen gang laten gaan. Hierdoor was het voor de Verenigde Staten relatief eenvoudig om hun zeggenschap in de Arabische wereld te vergroten. Het is heel interessant om te zien wat er nu in Syrië gebeurt. Opstandelingen proberen daar het zittende dictatoriale regime omver te werpen. De Verenigde Staten steunden deze opstandelingen en Rusland koos juist de kant van de president van Syrië – Assad. Hierdoor durfde Obama zich niet te veel te mengen in het conflict buiten het diplomatieke veld om. Dit toont aan hoe groot de rol van Rusland, ondanks dat het niet meer de hoofdstaat van de Sovjet-Unie is, nog steeds is om mogelijke militaire acties van de Verenigde Staten te blokkeren.

Bibliografie

Primair:

Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, *International Convention for the Suppression of Terrorist Bombings* (25 november 1997).

Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, *United Nations General Assembly Resolutions* (3 november 1986) 41/31.

Internationaal Hof van Justitie, *Case concerning Military and Paramilitary Activities in and against Nicaragua* (Den Haag 1986).

'Text of U.S. Statement on Withdrawal from Case before the World Court', *New York Times*, 1985.

United Nations Assistance Mission in Afghanistan, 'Mandate', <https://unama.unmissions.org/mandate> (geraadpleegd 7-1-2017).

Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1267* (15 oktober 1999).

Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1333* (19 december 2000).

Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1363* (30 juli 2001).

Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1368* (12 september 2001).

Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1371* (28 september 2001).

Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1419* (26 juni 2002).

Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1440* (24 oktober 2002).

Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolution 1441* (8 november 2002).

Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, *Resolutions adopted and Decisions taken by the Security Council in 1951* <http://www.un.org/en/sc/documents/resolutions/1951.shtml> (geraadpleegd 4-1-2017).

Verenigde Naties, *Charter of the United Nations* (San Francisco 1945).

Youtube, 'President Bush Announces Start of Iraq War' (gepubliceerd 13-3-2013) https://www.youtube.com/watch?v=5Bwxi_l84dc (geraadpleegd 5-1-2017).

Youtube, 'Sept. 20, 2001 – Bush Declares War on Terror' (gepubliceerd 3-9-2010) <https://www.youtube.com/watch?v=CSPbzitPL8> (geraadpleegd 2-1-2017).

Secundair:

Aslam, M. W., 'A critical evaluation of American drone strikes in Pakistan: Legality, legitimacy and prudence', *Critical Studies on Terrorism* Vol. 4 nr. 3 (2011) 313-329.

Ayub, F. en S. Kouvo, 'Righting the Course? Humanitarian Intervention, the War on Terror and the Future of Afghanistan', *International Affairs* Vol. 84 nr. 4 (2008) 641-657.

Blokker, N. M. en H. G. Schermers, *International Institutional Law* (Den Haag 2011).

Georgiev, D., 'Politics or Rule of Law: Deconstruction and Legitimacy in International Law', *European Journal of International Law* Vol. 4 nr. 1 (1993) 1-14.

Glennon, M. J., 'Why the Security Council failed', *Foreign Affairs* Vol. 82 nr. 3 (2003) 16-35.

Ikenberry, G. J., *Liberal Leviathan: The Origins, Crisis and Transformation of the American World Order* (Princeton 2011).

Jackson, R., *Global politics in the 21st century* (New York 2013).

Kapferer, S., 'Ends and Means in Politics: International Law as Framework for Political Decision-Making', *Revue Quebecoise de Droit International* Vol. 15 nr. 1 (2002) 101-139.

Malone, D. M., 'Security Council', in: T. G. Weiss en S. Daws, *The Oxford Handbook on the United Nations* (Oxford 2007) 116-135.

Martin, G., *The New Era of Terrorism: Selected Readings* (London 2004).

Paris, R., 'Post-Conflict Peacebuilding', in: T. G. Weiss en S. Daws, *The Oxford Handbook on the United Nations* (Oxford 2007) 404-426.

Popovski, V. en N. Turner, 'Legality and Legitimacy in International Order', *United Nations University: Policy Brief* (2008).

Russell, J., 'Terrorists, Bandits, Spooks and Thieves: Russian Demonisation of the Chechens before and since 9/11' *Third World Quarterly* Vol. 26 nr. 1 (2005) 101-116.

Snyder, J. T., 'Review on The Great Gamble: The Soviet War in Afghanistan by Gregory Feifer', *Joint Force Quarterly* nr. 55 (2009) 171.

Weiss, T. G., 'R2P after 9/11 and the World Summit', *Wisconsin International Law Journal* Vol. 24 nr. 3 (2006) 741-760.

Weiss, T. G. en S. Daws, 'Continuity and Change since 1945', in: T. G. Weiss en S. Daws, *The Oxford Handbook on the United Nations* (Oxford 2007) 3-38.

Williamson, M., [*Terrorism, war and international law: the legality of the use of force against Afghanistan in 2001*](#) (New York 2016).

9/11 Commission, *The 9/11 Commission Report* (gepubliceerd 22 juli 2004) <https://www.9-11commission.gov/report/911Report.pdf> (geraadpleegd 3-1-2017).

Verklaring kennisneming regels m.b.t. plagiaat

Faculteit Geesteswetenschappen

Versie september 2014

Fraude en plagiaat

Wetenschappelijke integriteit vormt de basis van het academisch bedrijf. De Universiteit Utrecht vat iedere vorm van wetenschappelijke misleiding daarom op als een zeer ernstig vergrijp. De Universiteit Utrecht verwacht dat elke student de normen en waarden inzake wetenschappelijke integriteit kent en in acht neemt.

De belangrijkste vormen van misleiding die deze integriteit aantasten zijn fraude en plagiaat. Plagiaat is het overnemen van andermans werk zonder behoorlijke verwijzing en is een vorm van fraude. Hieronder volgt nadere uitleg wat er onder fraude en plagiaat wordt verstaan en een aantal concrete voorbeelden daarvan. Let wel: dit is geen uitputtende lijst!

Bij constatering van fraude of plagiaat kan de examencommissie van de opleiding sancties opleggen. De sterkste sanctie die de examencommissie kan opleggen is het indienen van een verzoek aan het College van Bestuur om een student van de opleiding te laten verwijderen.

Plagiaat

Plagiaat is het overnemen van stukken, gedachten, redeneringen van anderen en deze laten doorgaan voor eigen werk. Je moet altijd nauwkeurig aangeven aan wie ideeën en inzichten zijn ontleend, en voortdurend bedacht zijn op het verschil tussen citeren, parafraseren en plagiëren. Niet alleen bij het gebruik van gedrukte bronnen, maar zeker ook bij het gebruik van informatie die van het internet wordt gehaald, dien je zorgvuldig te werk te gaan bij het vermelden van de informatiebronnen.

De volgende zaken worden in elk geval als plagiaat aangemerkt:

- het knippen en plakken van tekst van digitale bronnen zoals encyclopedieën of digitale tijdschriften zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het knippen en plakken van teksten van het internet zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het overnemen van gedrukt materiaal zoals boeken, tijdschriften of encyclopedieën zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het opnemen van een vertaling van bovengenoemde teksten zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het parafraseren van bovengenoemde teksten zonder (deugdelijke) verwijzing: parafrasen moeten als zodanig gemarkeerd zijn (door de tekst uitdrukkelijk te verbinden met de oorspronkelijke auteur in tekst of noot), zodat niet de indruk wordt gewekt dat het gaat om eigen gedachtengoed van de student;
- het overnemen van beeld-, geluids- of testmateriaal van anderen zonder verwijzing en zodoende laten doorgaan voor eigen werk;
- het zonder bronvermelding opnieuw inleveren van eerder door de student gemaakt eigen werk en dit laten doorgaan voor in het kader van de cursus vervaardigd oorspronkelijk werk, tenzij dit in de cursus of door de docent uitdrukkelijk is toegestaan;
- het overnemen van werk van andere studenten en dit laten doorgaan voor eigen werk. Indien dit gebeurt met toestemming van de andere student is de laatste medeplichtig aan plagiaat;
- ook wanneer in een gezamenlijk werkstuk door een van de auteurs plagiaat wordt gepleegd, zijn de andere auteurs medeplichtig aan plagiaat, indien zij hadden kunnen of moeten weten dat de ander plagiaat pleegde;
- het indienen van werkstukken die verworven zijn van een commerciële instelling (zoals een internetsite met uittreksels of papers) of die al dan niet tegen betaling door iemand anders zijn geschreven.

De plagiaatregels gelden ook voor concepten van papers of (hoofdstukken van) scripties die voor feedback aan een docent worden toegezonden, voorzover de mogelijkheid voor het insturen van concepten en het krijgen van feedback in de cursushandleiding of scriptieregeling is vermeld.

In de Onderwijs- en Examenregeling (artikel 5.15) is vastgelegd wat de formele gang van zaken is als er een vermoeden van fraude/plagiaat is, en welke sancties er opgelegd kunnen worden.

Onwetendheid is geen excuus. Je bent verantwoordelijk voor je eigen gedrag. De Universiteit Utrecht gaat ervan uit dat je weet wat fraude en plagiaat zijn. Van haar kant zorgt de Universiteit Utrecht ervoor dat je zo vroeg mogelijk in je opleiding de principes van wetenschapsbeoefening bijgebracht krijgt en op de hoogte wordt gebracht van wat de instelling als fraude en plagiaat beschouwt, zodat je weet aan welke normen je je moeten houden.

Hierbij verklaar ik bovenstaande tekst gelezen en begrepen te hebben.

Naam:

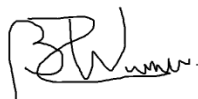
Barend Zomer

Studentnummer:

4165454

Datum en handtekening:

11 - 1 - 2017

Dit formulier lever je bij je begeleider in als je start met je bacheloreindwerkstuk of je master scriptie.

Het niet indienen of ondertekenen van het formulier betekent overigens niet dat er geen sancties kunnen worden genomen als blijkt dat er sprake is van plagiaat in het werkstuk.